

Ehitustööde koguriskikindlustuse tingimused

CAR101-2017

Gjensidige

Ehitustööde koguriskikindlustuse tingimused

CAR101-2017

Kehtivad alates 14.12.2017

Käesolevaid tingimusi kohaldatakse Gjensidiges sõlmitud kindlustuslepingutele, mille eesmärk on kindlustada ehitustööd ning ehitamisest tulenevat tsiviilvastutust. Tingimusi kohaldatakse koos Gjensidige kindlustuse üldtingimustega.

SISUKORD

1.	Mõisted	3
2.	Kindlustuskaitse - koguriskikindlustus	3
3.	Lisakaitсед	5
4.	Kindlustusväärtus ja kindlustussumma	5
5.	Kahju hüvitamine	6
6.	Ohutusnõuded	6
7.	Kindlustusriski mõjutavad olulised asjaolud	6
	Lisa 1. Ehitustööde ohutusjuhend	7

1. Mõisted

- 1.1. **Ehitis** on inimtegevuse tulemusel loodud ja aluspinnasega ühendatud või sellele toetuv asi, mille kasutamise otstarve, eesmärk, kasutamise viis või kestvus võimaldab seda eristada teistest asjadest. Ehitis on hoone või rajatis. Hoone on väliskeskkonnast katuse ja teiste välispiiretega eraldatud siseruumiga ehitis. Rajatis on ehitis, mis ei ole hoone.
- 1.2. **Ehitamine** ehk **ehitustöö** on ehitis ehitise püstitamine, rajamine, paigaldamine, laiendamine, rekonstrueerimine, lammutamine ja muu ehitisega seonduv tegevus, mille tulemusel ehitis tekib või muutuvad selle füüsilised omadused. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Ehitamine on ka tarindi, masina, seadme või nende osade kokkupanek (montaaž).
Ehitamine ei ole nt projekteerimine, ehitusuuringu, energiaauditi, omanikujärelevalve, ehitusprojektide ekspertiiside või ehitiste ekspertiiside tegemine, samuti energiamärgiste väljastamine.
- 1.3. **Kindlustuskoht** on poliisil märgitud ehitusplats või maa-ala, kus tehakse ehitustöid. Kindlustuskaitse kehtib kindlustuskohas.
- 1.4. **Kindlustusvõtja** on isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu ning kellel on kindlustusmaksete tasumise kohustus. Kindlustusvõtja on nt isik, kellel on kindlustushuvi kindlustatava eseme omanikuna, arendajana või ehitustöid tegeva isikuna.
- 1.5. **Kindlustatud isik** ehk **kindlustatu** on poliisil märgitud isik, kellega seotud kindlustusriski on kindlustatud. Kui kindlustatud isik ei ole poliisil märgitud, siis on kindlustatud isik kindlustusvõtja. Kindlustatu on ka isik, keda poliisil märgitud kindlustatud isik või vastava märke puudumisel kindlustusvõtja kasutab ehitustööde tegemisel (alltöövõtja), kui poliisil märgitud kindlustatud isikul või vastava märke puudumisel kindlustusvõtjal on alltöövõtjaga sõlmitud kirjalik teenuse osutamise leping.
- 1.6. **Tellija** on isik, kellel on varaline huvi ehitustööde plaanipärase lõpetamise vastu (nt kindlustatud eseme omanik, arendaja või investor).
- 1.7. **Kolmas isik** on isik, kes ei ole kindlustusvõtja ega kindlustatud või soodustatud isik. Kolmas isik ei ole ka tellija, kindlustuskohas asuva olemasoleva ehitise omanik, kindlustuskohas ehitustöid tegev isik ega ehitusjärelvalvet teostav isik, samuti nimetatud isikute esindajad ega töötajad, kui poliisil ei ole märgitud teisiti.
- 1.8. **Kindlustusperiood** on ajavahemik, mil kehtib kindlustuskaitse, ning mille alusel arvutatakse kindlustusmakseid. Kindlustusperiood hõlmab ehitusperioodi, mis on poliisil kuupäevaliselt märgitud, ning hooldusperioodi, mille jooksul on kindlustuskaitse juhul, kui poliisil on vastav märge.
 - 1.8.1. **Ehitusperiood** on ajavahemik, mille jooksul toimuvad ehitustööd. Ehitusperioodi algus võib olla seotud:
 - ehitustööde alustamisega;
 - ehitusplatsi ettevalmistustööde alustamisega;
 - ehitusmaterjalide eelladustamisega;
 - ehitussisseade ja -masinate transportimisega ehitusplatsile (eeldusel, et need on kindlustatud ja on valitud vastav lisakaitse);
 - ehitusplatsi üleandmisega kindlustatud isikule sellel ehitustööde alustamiseks.
 - 1.8.2. Ehitusperiood lõpeb poliisil märgitud kuupäeval, või kindlustusvõtja vastaval taotlusel enne seda, kui:
 - ehitustööd on lõpetatud, tellijale üle antud ning tellija poolt vastu võetud, ja kasutusse antud;
 - osad ehitustööd on lõpetatud, tellijale üle antud ning tellija poolt vastu võetud, ja kasutusse antud – vastavate osade suhtes;
 - ehitustööd on lõppenud ning neile ei järgne hooldusperioodi.
 - 1.8.3. Ehitustööde pikenemisel üle poliisil märgitud ehitusperioodi lõppkuupäeva märgitakse kindlustusvõtja vastaval taotlusel ja kindlustusandja nõusolekul poliisile uus ehitusperioodi lõppkuupäev. Hooldusperioodi algus lükkub vastavalt edasi.
- 1.9. **Hooldusperiood** on periood pärast ehitusperioodi lõppu, mille jooksul on kindlustatud isikul kohustus parandada ehitusperioodi jooksul tehtud ehitustöödes ilmnenu puudused või teostada nende tööde osas hooldust. Kui poliisil ei ole märgitud teisiti, on hooldusperioodi kestuseks 2 aastat. Hooldusperioodi jooksul kehtib kindlustuskaitse vaid juhul, kui poliisile on märgitud vastav lisakaitse (vt p 3).

- 1.10. **Ehitustööde aastamahu kindlustus**
 - 1.10.1. Kui poliisil on märgitud ehitustööde aastamahu kindlustuse kohta, kehtib kindlustuskaitse kindlustuslepingus märgitud ulatuses kõigi kindlustuskohtade suhtes, millest kindlustusvõtja on kindlustusandjat teavitanud, ning mille kindlustuskaitse alla lisamiseks on kindlustusandja andnud oma nõusoleku, väljastades vastava poliisi lisa.
 - 1.10.2. Kindlustusandja lähtub oma nõusoleku andmisel eelkõige järgmistest tingimustest täidetusest:
 - kindlustuskohas ei ole alustatud ehitustöid varem kui poliisil märgitud kindlustusperioodi alguskuupäeval;
 - kindlustuskohas planeeritud ehitustööde maksumus ei ületa poliisil märgitud ühe kindlustuskoha kindlustussummat;
 - kindlustuskoha ehitusperioodi kestus ei ületa üht aastat.
 - 1.10.3. Kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti, algab kindlustuskaitse alla lisatud kindlustuskoha kindlustuskaitse vastavas kindlustuskohas ehitustööde alustamisel, kuid mitte varem kui poliisil märgitud kindlustusperioodi alguskuupäeval.

2. Kindlustuskaitse - koguriskikindlustus varakindlustus

- Kindlustatud ese**
- 2.1. Kindlustatud ese on:
 - 2.1.1. kindlustuskohas planeeritud ehitustööd:
 - ehitatav ehitis ning selle ehitamiseks planeeritud ehitustööd (sh tööjõukulu ning vajaminev ehitusmaterjal); või
 - planeeritud ehitustööd olemasolevas ehitises (sh tööjõukulu ning vajaminev ehitusmaterjal). Olemasolev ehitis on kindlustatud vaid juhul, kui nii on poliisil märgitud;
 - 2.1.2. kindlustuskohas asuv ehitustöödel kasutatav vallasasi, nt:
 - masin koos töömehhanismiga või haakeseades;
 - tööriist või töövahend;
 - ajutised ehitised (nt kontorihoone, teisaldatav ladu).
 - 2.2. Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti, ei ole kindlustatud esemeks:
 - olemasolev ehitis (s.t ehitis, selle osa või tehnosüsteem, mis oli kindlustuskohas enne ehitustööde algust, sh olemasolevat ehitist teenindav maa-alune kommunikatsioon) ega olemasolevas ehitises paiknevad vallasasjad (nt kontoritehnika, mööbel);
 - maapind;
 - elusorganism (sh taim);
 - maa-alune kaabel, torujuhe või muu maa-alune kommunikatsioon;
 - põllumajandus- või aiandussaadus;
 - põllumajandusseade ja -masin;
 - tootmiseseade;
 - väärismetallist või -materjalist ese;
 - kai, muul, lauter, laevatee, kanal, süvend, lüüs, ujuvdokk;
 - õhu- ja veesõiduk;
 - raudtee, sild, tunnel, vesiehitus;
 - raha, pangakaart, väärtpaber (nt võlakiri, tšekk);
 - loteriipilet, dokument (nt käsikiri, plaan, projektimaterjal, joonis, arhiivimaterjal);
 - infotöötlussüsteem ja andmekandjal sisalduv teave või tarkvara;
 - droon;
 - relv, laskemoon, lõhkeaine;
 - näidis, mudel, näituse eksponaat;
 - antiik- või kunstilise väärtusega ese;
 - foto, diapositiiv.
 - 2.3. Kindlustamine vara nimekirja alusel tähendab, et kindlustatud esemeks on ainult sellesse nimekirja kantud asjad.
 - 2.4. Kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimise ajaks kindlustatava vara nimekirja kindlustusandjale esitanud, kindlustatakse vara nimekirjata. Kindlustamine vara nimekirjata tähendab, et kindlustatud esemeks on kindlustuskohas olevad asjad, mis vastavad punkti 2.1 tingimustele.
- Kindlustusjuhtum**
- 2.5. Gjensidige hüvitab kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest äkilise ja ettenägematu sündmuse tõttu tekkinud kahju, kui vastav sündmus või kahju ei ole kindlustuslepingus välistatud.

- Välistused**
- 2.6. Gjensidige ei hüvita lisaks üldtingimustes nimetatud välistustele:
- 2.6.1. kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku vastutuskindlustuse alusel (nt liikluskindlustus) või mille eest vastutab lepingu (nt hooldusleping, garantii) alusel kolmas isik (nt kindlustatud eseme müüja, valmistaja, importija, rendile- või üürileandja, hooldaja või paigaldaja);
- 2.6.2. kahju, mis on tekkinud projekteerimisest (sh projekti puudumisest, kui see on seaduse kohaselt kohustuslik);
- 2.6.3. kahju, mis tuleneb ehitustööde eelsete uuringute (sh geoloogiliste uuringute) puudulikkusest;
- 2.6.4. kahju, mis tekkis ehitustöö käigus, mida tehti ebaseaduslikult, sh tegutsedes ilma seadusega nõutava loata, kvalifikatsioonita, ettevalmistuseta või registreeringuta;
- 2.6.5. kahju, mis on tingitud puudulikkusest ehitustööst (sh sobimatust või puudulikkusest ehitusmaterjalist või ehitustehnoloogia nõuete rikkumisest). Kui puudulikkusest ehitustööst tulenevalt saavad kahjustada ka nõuetekohaselt tehtud ehitustööd ning puuduliku ehitustööga mitteseotud kindlustatud vallasasjad, siis nendele tekkinud kahju osas käesolev välistus ei kehti;
- 2.6.6. kahju, mis seisneb vaid kindlustatud eseme välimuse halvenemises vms pisikahjustuses, mis ei takista asja sihtotstarbelist kasutamist (nt määrdumine, plekid, lohud, mõlgid, täkked, kriimustused, kulumine, muutused värvkattes, värv-, krohvi- vms katte mahakoormine, rebendid, praod);
- 2.6.7. kahju, mille algpõhjus on pikaajaline protsess (nt kulumine, materjali väsimine, kavitatsioon, korrosioon, katlakivi moodustumine, tavapärane pikaajaline ilmastikutingimuste mõju; samuti nt korrodeerunud toru purunemise tagajärjel tekkinud kahju), sh kindlustatud eseme tavapärasest kasutamisest või mittekasutamisest tingitud pikaajaliselt tekkinud kahju;
- 2.6.8. kahju, mis on tekkinud ainult kindlustatud eseme lühikese kasutusega regulaarselt vahetatavale osale: nt puur, nuga, lõikeketas, matriits, stants, šabloon, sõel, köis, pihustisik, saetera, tross, purustuspinna, patarei, kummirehv või -voolik, roomik, aku, ühendusjuhe, lamp, valgusti;
- 2.6.9. kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme hävimisest või kahjustumisest selle sisemise purunemise või muu esemesisesest rikked tõttu (nt esemesisene ülerõhk või tsentrifugaaljõud, sisepõlemismootoris, katlas või survemahutis gaasi või vedeliku paisumisest tingitud plahvatus, sisemisest asjaolust põhjustatud elektrihäire, eseme sisemise osa lahtitulek, materjali- või projekteerimisveast tekkinud kahju eseme töökorras detailile). Kui nimetatud põhjusel tekib kindlustatud esemele väline kahjustus, siis hüvitab Gjensidige nimetatud välisest kahjustusest tekkinud kahju;
- 2.6.10. kahju, mis on tekkinud testimise või katsetamise (sh proovieksploataatsiooni) käigus või tõttu;
- 2.6.11. kahju, mis on tingitud planeeritud ehitustööde maksumuse kallinemisest võrreldes kindlustuslepingu sõlmimise ajaga (nt tööjõu või materjali maksumuse kallinemine);
- 2.6.12. kindlustusandjaga kooskõlastamata täiendavaid kulusid ehitustööde kiirendatud jätkamiseks (nt ületunnitasud, kiirveose lisakulu);
- 2.6.13. saamata jäänud tulu;
- 2.6.14. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kaotamise või kadumise tagajärjel;
- 2.6.15. kelmuse, omastamise või relva kasutamise tõttu kindlustatud esemele tekitatud kahju;
- 2.6.16. vargusest tingitud kahju, kui kindlustatud isik ei ole täitnud kindlustuslepingus kokku lepitud ohutusnõudeid kindlustatud eseme valvurise tagamiseks;
- 2.6.17. kahju, mis on tekkinud lõhkeaine vales hoidmisest, lõhkamis- või rammimistöödest;
- 2.6.18. kahju, mis on seotud torujuhtme, süvendi, kaevandi, šahti, kanali, teelõigu (sh perve ja -nõlva), elektriliini või kraavi ehitamisega, kui vastav objekt on ehitatud osade (etappide) kaupa ja selle ühe osa pikkus ületab 200 meetrit. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud ühe osa (etapi) taastamiskuludega, milleks on maksimaalselt 200 meetri pikkuse osa taastamiskulu;
- 2.6.19. kahju, mis on põhjustatud üleujutusest või mudaga ummistumisest. Üleujutusest tekkinud kahju on välisest vaid juhul, kui see ei ole tekkinud erakorralisest (s.t üleujutust ei ole toimunud eelmise 5 aasta jooksul) looduslikust veetaseme tõusust (näiteks

- tormist, sademetest vms ilmastikutingimusest), millest tulenevat ebaharilikku veehulka ei suuda maapind ja/ või projektikohaselt rajatud ja hooldatud kuivendussüsteem (sh sadevete drenaažija kanalisatsioonisüsteem) vastu võtta või ära juhtida;
- 2.6.20. torustikust väljavoolanud vedeliku või gaasi maksumust;
- 2.6.21. vibratsioonist, toetuselementide eemaldamisest või nõrgestumisest tulenevat kahju;
- 2.6.22. ehitise või selle osa vajumisest, pragunemisest, kokkutõmbumisest või paisumisest põhjustatud kahju sõltumata põhjusest;
- 2.6.23. asbestist või toksilisest hallitusest tulenevat kahju;
- 2.6.24. kahju, mille tekitab torm, millega kaasneva tuule kiiruseks on alla 18 m/s;
- 2.6.25. merede ja jõgede normaaltegevusest ning nende normi piires kõikumast tõusust ja mõõnast kas otseselt või kaudselt tekkinud kahju.

VASTUTUSKINDLUSTUS

Kindlustatud ese

- 2.7. Kindlustatud ese on kindlustatu varaline vastutus kolmandale isikule ehitustööde käigus õigusvastaselt tekitatud kahju eest kindlustuslepingus piiritletud ulatuses.

Kindlustusjuhtum

- 2.8. Gjensidige hüvitab äkilise ja ettenägematu sündmuse tagajärjel tekkinud kahju, kui täidetud on kõik järgnevad tingimused:
- 2.8.1. kindlustatud isik on tekitanud kolmandale isikule ehitusperioodi jooksul ehitustööde tegemisel õigusvastaselt kahju;
- 2.8.2. kahju on tekkinud ehitusperioodil;
- 2.8.3. kindlustatud isik on kohustatud kahju hüvitama vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidele.
- 2.9. Kõik ühest ja samast sündmusest tulenevad nõuded loetakse üheks kindlustusjuhtumiks.

Välistused

- 2.10. Gjensidige ei hüvita lisaks üldtingimustes nimetatud välistustele:
- 2.10.1. kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku vastutuskindlustuse alusel (nt liikluskindlustus) või mille eest vastutab lepingu (nt hooldusleping, garantii) alusel kolmas isik (nt kindlustatud eseme müüja, valmistaja, importija, rendile- või üürileandja, hooldaja või paigaldaja);
- 2.10.2. kahju, mis on tekkinud esemele, mis on kindlustatud või kindlustatav varakindlustuse kaitsega, s.t punktide 2.1. või 2.2. alusel;
- 2.10.3. kahju, mis on tekkinud projekteerimisest (sh projekti puudumisest, kui see on seaduse kohaselt kohustuslik);
- 2.10.4. kahju, mis tuleneb ehitustööde eelsete uuringute (sh geoloogiliste uuringute) puudulikkusest;
- 2.10.5. kahju, mis tekkis ehitustöö käigus, mida tehti ebaseaduslikult, sh tegutsedes ilma seadusega nõutava loata, kvalifikatsioonita, ettevalmistuseta või registreeringuta;
- 2.10.6. kahju, mis seisneb vaid kahjustatud asja välimuse halvenemises vms pisikahjustuses, mis ei takista asja sihtotstarbelist kasutamist (nt määrdumine, plekid, lohud, mõlgid, täkked, kriimustused, kulumine, muutused värvkattes, värv-, krohvi- vms katte mahakoormine, rebendid, praod);
- 2.10.7. kahju, mis on tekkinud testimise või katsetamise (sh proovieksploataatsiooni) käigus või tõttu;
- 2.10.8. kahju, mis on seotud kolmanda isiku vara hävimisega, kahjustamisega või kadumisega ajal, mil see oli kindlustatud isiku valduses, kasutuses või järelevalve all;
- 2.10.9. saamata jäänud tulu;
- 2.10.10. kelmuse, omastamise või relva kasutamise tõttu kindlustatud esemele tekitatud kahju;
- 2.10.11. kahju, mis on tekkinud lõhkeaine vales hoidmisest, lõhkamis- või rammimistöödest;
- 2.10.12. kahju, mis on seotud torujuhtme, süvendi, kaevandi, šahti, kanali, teelõigu (sh perve ja -nõlva), elektriliini või kraavi ehitamisega, kui vastav objekt on ehitatud osade (etappide) kaupa ja selle ühe osa pikkus ületab 200 meetrit. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud ühe osa (etapi) taastamiskuludega, milleks on maksimaalselt 200 meetri pikkuse osa taastamiskulu;
- 2.10.13. vibratsiooni, ehitise toetuselementide eemaldamise või nõrgestamise tagajärjel tekkinud kahju;

- 2.10.14. ehitise või selle osa vajumisest, pragunemisest, kokkutõmbumisest või paisumisest põhjustatud kahju sõltumata põhjusest;
- 2.10.15. kahju, mis on seotud kaablite, juhtmete, torude või elektriliinide kahjustamisega;
- 2.10.16. asbestist või toksilisest hallitusest tulenev kahju;
- 2.10.17. kahju, mis tuleneb mistahes tegevusest järgneval kõrgendatud riskiga objektil: lennuväli, lennuväljarajatis, lennuk või muu õhusõiduk ja nende osa, raudteeveerem, raudteerajatis, elektrijaam (sh hüdroelektrijaam, tuumaelektrijaam, tuulepark), soojus- ja elektri koostootmisjaam, kai, muul, tamm, veehoidla, pais, sild, kui selle puhul on tegmist vesiehitistega, tunnel, maaalune või veealune kaevandus, jäätmevõimald, ohtlike jäätmete kogumis- ja hoiustamiskoht, nafta või gaasi platvorm, keemiateshas.

3. Lisakaitse

- 3.1. Lisakaitse kehtib juhul, kui poliisil on vastav märg.
 - 3.1.1. **Ristvastutus**
Vastutuskindlustuses loetakse kolmandaks isikuks ka:
 - 3.1.1.1. alltöövõtja, kellega on sõlmitud kirjalik teenuse osutamise leping;
 - 3.1.1.2. ehitusjärelvalvet teostav isik; ning
 - 3.1.1.3. nimetatud isikute esindaja ja töötaja.
 - 3.2. **Hooldusperioodi varakindlustuse põhikaitse**
 - 3.2.1. Kindlustusjuhtumiks on varakindlustuse kindlustusjuhtum, mis toimub ehitusperioodi jooksul tehtud töödes ilmnenud puuduste parandamisel või nende tööde osas hoolduse teostamisel hooldusperioodil.
 - 3.2.2. Gjensidige hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel varakindlustuse kindlustatud esemele tekkinud kahju, v.a üldtingimustes ning punktis 2.6 (varakindlustuse välistused) nimetatud juhul. Lisaks, ei hüvita Gjensidige loodusjõudude põhjustatud kahju.
 - 3.3. **Hooldusperioodi varakindlustuse laiendatud kaitse**
 - 3.3.1. Hooldusperioodi varakindlustuse laiendatud kaitse hõlmab ka hooldusperioodi varakindlustuse põhikaitset (vt p 3.2). Lisaks on kindlustusjuhtumiks varakindlustuse kindlustusjuhtum, mille puhul kahju kaasa toov äkiline ja ettenägematu sündmus toimub ehitusperioodi jooksul, kuid millest tulenev kahju tekib, ning mis avastatakse hooldusperioodi ajal.
 - 3.3.2. Gjensidige hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel varakindlustuse kindlustatud esemele tekkinud kahju, v.a üldtingimustes ning punktis 2.6 (varakindlustuse välistused) nimetatud juhul.
 - 3.4. **Hooldusperioodi vastutuskindlustuse põhikaitse**
 - 3.4.1. Kindlustusjuhtumiks on vastutuskindlustuse kindlustusjuhtum, mis toimub ehitusperioodi jooksul tehtud töödes ilmnenud puuduste parandamisel või nende tööde osas hoolduse teostamisel hooldusperioodil.
 - 3.4.2. Gjensidige hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju, v.a üldtingimustes ning punktis 2.10 (vastutuskindlustuse välistused) nimetatud juhul. Lisaks ei hüvita Gjensidige kahju, mis on tekkinud kindlustuskohta hooldusperioodil toodud asjale.
 - 3.5. **Hooldusperioodi vastutuskindlustuse laiendatud kaitse**
 - 3.5.1. Hooldusperioodi vastutuskindlustuse laiendatud kaitse hõlmab ka hooldusperioodi vastutuskindlustuse põhikaitset (vt p 3.4). Lisaks on kindlustusjuhtumiks vastutuskindlustuse kindlustusjuhtum, mille puhul kahju kaasa toov äkiline ja ettenägematu sündmus toimub ehitusperioodi jooksul, kuid millest tulenev kahju tekib, ning mis avastatakse hooldusperioodi ajal.
 - 3.5.2. Gjensidige hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju, v.a üldtingimustes ning punktis 2.10 (vastutuskindlustuse välistused) nimetatud juhul. Lisaks ei hüvita Gjensidige kahju, mis on tekkinud kindlustuskohta hooldusperioodil toodud asjale.
 - 3.6. **Ületunnitöö, töötamine öisel ajal ja riiklikel pühadel, kiirveosed**
 - 3.6.1. Kahjuhüvitis hõlmab hüvitispiiri ulatuses ka kindlustustatud isikule ületunnitööst, töötamisest öisel ajal ja riiklikel pühadel ning kiirveostest (v.a õhuveosed) tekkiva lisakulu, eeldusel, et need on vajalikud kindlustusjuhtumi tagajärjel varakindlustuse kindlustatud esemele tekkinud kahjustuste likvideerimiseks.
 - 3.7. **Seadmete ja installatsioonide prooviekspluatatsioon**
 - 3.7.1. Erinevalt punktides 2.6.10 ning 2.10.7 märgitust ei ole välistatud kahju, mis on tekkinud testimise või katsetamise (sh prooviekspluatatsiooni) käigus või tõttu poliisil märgitud ajavahemikus, mil toimub ehitustööde käigus paigaldatud seadmete ja installatsioonide (nt arvutivõrk, sidesüsteemid)

- 3.7.2. prooviekspluatatsioon või testimine. Käesolev lisakaitse kehtib sõltumata sellest, kas see kattub ehitus- või hooldusperioodiga. Kui üks või mitu seadet või installatsiooni on prooviekspluatatsiooni või testimise läbinud ja antud kasutusse või tellija järelvalve alla, siis käesoleva lisakaitse kindlustuskaitse nimetatud seadmete ja installatsioonide suhtes lõpeb. Prooviekspluatatsiooni või testimist veel mitte läbinud seadmete ja installatsioonide suhtes kindlustuskaitse jätkub.
- 3.7.3. Kindlustuskaitse ei laiene varem kasutatud seadmete ja installatsioonide prooviekspluatatsioonile ja testimisele.
- 3.8. **Maa-aluste kaablite, torujuhtmete ja muude maa-aluste kommunikatsioonide lisakaitse**
- 3.8.1. Varakindlustuse kindlustatud esemeks loetakse ka kindlustuskohas asuv ehitustööde objektiks olev maa-alune kaabel, torujuhe ning muu maa-alune kommunikatsioon, kui kindlustatud isik on enne maa- aluste kaablite, torujuhtmete ja muude maa-aluste kommunikatsioonide ehitustööde alustamist esitanud järelepärimise pädevatele ametkondadele nimetatud kaablite, torujuhtmete ja/või muude maa-aluste objektide täpse asukoha kohta, vormistanud nõuetekohased kooskõlastused ja kaevetööde load kaevamiseks ning on rakendanud oma võimaluste piires nõutavaid ohutusmeetmeid nimetatud objektide kahjustumise ennetamiseks.
- 3.8.2. Gjensidige hüvitab vaid kulutused kaabli, torujuhtmete ja muude kahjustunud maa-aluste kommunikatsioonide kindlustusjuhtumi järgsele remondile või hävinemise puhul asendamisele.
- 3.9. **Kaablite, juhtmete, torude või elektriliinide kahjustamine**
- 3.9.1. Erinevalt punktis 2.10.15 märgitust, kuulub hüvitamisele kaablite, juhtmete, torude või elektriliinide kahjustamisest põhjustatud kahju.
- 3.10. **Projekteerimisvead**
- 3.10.1. Erinevalt punktides 2.6.2 ning 2.10.3 märgitust ei ole välistatud kahju, mis on tekkinud projekteerimisest (sh projekti puudumisest), kui sellest tulenev kahju tekib puuduliku projektiga mitteseotud korrektselt tehtud ehitustöödele ning kindlustatud vallasasjadele. Nt hüvitab Gjensidige valesti projekteeritud kandekonstruksioonide purunemisest ehitustööde esemeks olevale põrandale tekkinud kahju, kuid ei hüvita puudulikult projekteeritud kandekonstruksioonidele endale tekkinud kahju.
- 3.11. **Vee ja kanalisatsioonitorustike paigaldamine**
- 3.11.1. Erinevalt punktis 2.6.19 märgitust ei ole välistatud kahju, mis on tekkinud ehitustööde käigus rajatavale või paigaldatavale torujuhtmele, süvendile, kaevandile, šahtile, kanalile või kraavile selle ülejutusest või mudaga ummistumisest.
- 3.11.2. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud torujuhtme, kraavi või šahti ühe osa (etapi) taastamiskuludega, milleks on maksimaalselt 200 meetri pikkuse osa taastamiskulu.
- 3.12. **Olemasolev ehitus**
- 3.12.1. Varakindlustuse kindlustatud esemeks loetakse ka olemasolev ehitus (s.t ehitus, selle osa või tehnosüsteem, mis oli kindlustuskohas enne ehitustööde algust, sh olemasolevat ehitist teenindav maa-alune kommunikatsioon), v.a olemasolevas ehitises paiknevad vallasasjad.
- 3.13. **Vibratsioon, toetuselementide eemaldamine ja nõrgestamine**
- Erinevalt punktides 2.10.13. märgitust, kuulub hüvitamisele kolmanda isiku varale vibratsioonist või toetuselementide eemaldamisest või nõrgestamisest põhjustatud kahju.
- 3.14. **Sisemaine transport**
- Gjensidige hüvitab kahju, mis on põhjustatud varakindlustuse kindlustatud esemele selle kindlustuskohta transportimisel, v.a vee- või õhusõidukiga.

4. Kindlustusväärtus ja kindlustussumma

- 4.1. Kindlustatud eseme, milleks on ehitustööd, kindlustusväärtus on ehitusväärtus. Ehitusväärtus on ehitustööde lõpetamiseks vajalik ehitustööde planeeritud kogumaksumus, sh ehitusmaterjali maksumus koos veokuludega, ehitamiseks vajalikud teenuse- ja töötasud, tagastamatud maksud ja riigilõivud.
- 4.2. Kindlustatud eseme, milleks on vallasasi, kindlustusväärtus on selle turuväärtus. Turuväärtus on samaväärse (samade tehniliste näitajate ja omadustega ning samaväärse

- kulumimääraga) eseme soetamise ja soetamisega seotud vajalike lisakulude (nt mõistlikud transpordi- ja paigalduskulud, tagastamatud maksud ja riigilõivud) vähim võimalik maksumus. Kui samaväärset eset ei ole võimalik soetada, siis arvestatakse turuväärtuseks uue samade tehniliste näitajate ja omadustega eseme soetamise maksumus, millest on maha arvatud kindlustatud eseme kulumimäär.
- 4.3. Kindlustussumma on poliisil märgitud rahasumma, mis on maksimaalne väljamaksusumma ühe kindlustusjuhtumi kohta.
- 4.4. Kindlustussumma määratakse lähtuvalt kindlustusväärtusest kindlustusvõtja esitatud andmete alusel. Kindlustusvõtja on kohustatud teatama Gjensidigele õige kindlustussumma.
- 4.5. Kindlustussumma ei vähene väljamakstud hüvitise, õigusabikulude ega muude hüvitamisele kuuluvate kulude võrra.

5. Kahju hüvitamine

- 5.1. Gjensidige hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju ning tsiviilkohtumenetluse seadustikus märgitud kohtu- ja kohtuvälised kulud kindlustuslepingus kokkulepitud ulatuses.
- 5.2. Hüvitamise vormid on kindlustatud eseme taastamine, asendamine samaväärsega või rahaline hüvitis. Rahaline hüvitis makstakse kindlustuslepingus määratud soodustatud isiku(te)le, või tema puudumisel kindlustatud eseme omanikule.
- 5.3. Ehitustööde korral võtab Gjensidige kindlustushüvitise suuruse määramisel aluseks kahjustatud või hävinud kindlustatud eseme kindlustusväärtuse kindlustuslepingu sõlmimisel (s.t kindlustuslepingu sõlmimisel planeeritud ehitusväärtuse). Kui planeeritud ehitusväärtus ei ole vastava kahju hüvitamiseks tuvastatav, võtab Gjensidige kindlustushüvitise suuruse määramisel aluseks kahjustatud või hävinud kindlustatud eseme turuväärtuse vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist, sh ehitusmaterjali maksumuse koos veokuludega, ehitamiseks vajalikud teenuse- ja töötasud, tagastamatud maksud ja riigilõivud. Ehitustööde korral maksab Gjensidige rahalise hüvitise kindlustusjuhtumi toimumise hetkeks tehtud ja selle tagajärjel kahjustada saanud tööde ulatuses, s.t kahjuks on juba tehtud ja kahjustada saanud tööde planeeritud maksumus või vajadusel turuväärtus.
- 5.4. Kindlustushüvitise suuruse määramisel vallasasja kahjustumise korral, võtab Gjensidige aluseks kahjustatud või hävinud kindlustatud eseme kindlustusväärtuse vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.
- 5.5. Kui vallasasjast kindlustatud eseme taastamine on tehniliselt võimalik ja majanduslikult otstarbekas, siis kindlustatud ese taastatakse. Sellisel juhul on Gjensidigel õigus määrata remonttööde tegija või teenuse osutaja.
- 5.6. Kui vallasasjast kindlustatud eseme taastamine ei ole tehniliselt võimalik või majanduslikult otstarbekas, hüvitab Gjensidige selle turuväärtuse rahaliselt.
- 5.7. Kindlustatud eseme kindlustusväärtuse hüvitamisel läheb eseme omandiõigus üle Gjensidigele. Kui kindlustatud eseme valdust (kui objektiivselt võimalik) ja omandiõigust Gjensidigele üle ei anta, on Gjensidigel õigus vähendada hüvitist kindlustatud eseme kindlustusjuhtumi järgse jääkväärtuse võrra.
- 5.8. Käibemaksu osa, mis tagastatakse käibemaksukohustuslasest kindlustusvõtjale või muule hüvitise saajale seaduse alusel, ei ole kahju osa, v.a kui kindlustuslepingus on kokku lepitud, et kindlustushüvitis makstakse koos käibemaksu osaga.
- 5.9. Kui Gjensidigel on kohustus hüvitada tekkinud kahju, hüvitab Gjensidige muu hulgas kindlustusvõtja kantud vajalikud ja mõistlikud kahju kindlakstegemise kulud. Kahju tekkepõhjuse ja kahju suuruse kindlaksmääramisel võib Gjensidige või kindlustusvõtja kasutada eksperdi abi. Eksperdikulud kannab eksperdihinnangut kasutav kindlustuslepingu pool või varasemal kokkuleppel mõlemad pooled võrdselt.

- 5.10. Gjensidige hüvitab kuni poliisil märgitud hüvitispiiri ulatuses kindlustusjuhtumi tagajärgede likvideerimisega seotud koristus-, lammutus- ja prahiveokulu.
- 5.11. Gjensidige hüvitab kindlustusvõtjale ka tsiviilkohtumenetluse seadustikus märgitud kohtu- ja kohtuvälised kulud (nt riigilõivu, esindaja kulu, eksperdikulu) kuni vastutuskindlustuse kindlustussumma ulatuses, et tõrjuda kolmanda isiku põhjendamatut nõuet ehitustööde tagajärjel tekitatud kahju hüvitamiseks, v.a kui kolmanda isiku kahjunõue on väiksem kui kindlustuslepinguline omavastutus, või kui Gjensidige ei hüvitaks kindlustuslepingu alusel kahju isegi juhul, kui kolmanda isiku nõue loetakse kohtus põhjendatuks (nt kohalduks mõni kindlustuslepingu välistus).
- 5.12. Gjensidige hüvitab tsiviilkohtumenetluse seadustikus märgitud kohtu- ja kohtuvälised kulud üksnes juhul, kui need on eelnevalt Gjensidigega kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kooskõlastatud.
- 5.13. Kui kindlustatud isikule esitatud kahjunõue ületab kindlustussumma, siis on Gjensidigel õigus tsiviilkohtumenetluse seadustikus märgitud kohtu- ja kohtuvälised kulud hüvitada proportsionaalselt kahjunõude suhtega kindlustussummasse.
- 5.14. Tsiviilkohtumenetluse seadustikus märgitud kohtu- ja kohtuvälise kulude hüvitamisel Gjensidige eraldiseisvat omavastutust ei kohalda.

6. Ohutusnõuded

- 6.1. Lisaks seaduses ja Gjensidige üldtingimustes esitatud nõuetele ja kohustustele on kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isik kohustatud järgima:
- 6.1.1. Gjensidige ehitustööde ohutusjuhendit (lisa 1);
- 6.1.2. ehitusseadustikku ja selle alusel kehtestatud määrusi;
- 6.1.3. tuleohutuse seadust ja selle alusel kehtestatud määrusi;
- 6.1.4. muid ehitustöid reguleerivaid õigusakte, milles sätestatud nõuded on kindlustusvõtjale ja temaga võrdsustatud isikule täitmiseks kohustuslikud;
- 6.1.5. ehitustegevuse valdkonnas tavaliselt kehtivaid põhimõtteid isikute ja asjade ohutuse tagamiseks (nt tarastamine, valve, kavandatava ehituse piirkonna ja pinnase seisukorra hidamine enne tööde alustamist, puhtuse ja korrashoiu tagamine ehitusplatsil).

7. Kindlustusrisiki mõjutavad olulised asjaolud

- 7.1. Kindlustusrisiki mõjutavaks oluliseks asjaoluks loetakse eelkõige:
- 7.1.1. teavet ja muudatusi teabes, mida kindlustusandja küsis või sai kindlustusvõtjalt enne kindlustuslepingu sõlmimist;
- 7.1.2. asjaolusid, mida kindlustusandja küll ei küsinud, aga mille osas keskmisele mõistlikule kindlustusvõtjale on arusaadav, et vastav teave võib kindlustusrisiki mõjutada;
- 7.1.3. kui kindlustatud eseme suhtes jäetakse täitmata kindlustuslepingus nimetatud ohutusnõuded;
- 7.1.4. kindlustatud eseme võõrandamist;
- 7.1.5. muudatuste tegemist kindlustatud eseme koosseisus ja/ või otstarbes;
- 7.1.6. mitmekordse kindlustuse tekkimist kindlustatud eseme suhtes.

Lisa 1. Ehitustööde ohutusjuhend

1. Sissejuhatus

- 1.1. Käesolev Ehitustööde ohutusjuhend (edaspidi „juhend“) on Ehitustööde koguriskikindlustuse tingimuste nr CAR 101-2017 lahutamatu osa.
- 1.2. Ehitustööde koguriskikindlustuse lepingu sõlmimisega kinnitab kindlustusvõtja, et järgib juhendit ja tagab selle järgimist temaga võrdsustatud isikute (sh alltöövõtjate) poolt.

2. Üldine korrashoiukohustus

- 2.1. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isik on kohustatud tagama ehitustööde teostamise viisil, mis on ohutu neile endale ja kolmandale isikule. Ehitustöid ei tohi alustada ega nendega jätkata, kui on alust arvata, et see võib olla ohtlik. Ehitustöid on õigustatud tegema isikud, kellel on selleks vajalik väljaõpe, kutsetunnistus ja kogemus.
- 2.2. Ehitustööde planeerimisel tuleb arvestada ilmastikuolusid, pinnase omadusi, teiste ehitiste lähedust, liikluskorraldust ehitusplatsi vahetus läheduses jm ehitustöid mõjutada võivaid asjaolusid ning võtta tarvitusele meetmed nendest asjaoludest tuleneva ohu maandamiseks.
- 2.3. Ohutuse ja turvalisuse huvides peab ehitusplats olema korras ja valvatud, tarastatud ja valgustatud ning märgistatud ohutus- ja hoiatusmärkidega. Kui ehitusplatsi pole võimalik tarastada või see on ebamõistlik (nt teede või trasside ehitamisel), siis tuleb muul viisil tagada ohutus ja turvalisus. Ehitustöödega mitteseotud isikute viibimine ehitusplatsil peab olema keelatud ja takistatud.
- 2.4. Kindlustusperioodiks peab kindlustusvõtjal või temaga võrdsustatud isikul olema välja töötatud ehitustööde organiseerimise plaan. Plaanis tuleb ära näidata õnnetusjuhtumi ennetamise meetmed ja õnnetusjuhtumi korral tegutsemise viis. Samuti tuleb plaanis märkida juurdepääsu- ja platsisiseste teede, materjalide ladustamise kohtade, ajutiste ehitiste, ladude, tulekustutusvahendite, tuletõrje veevõtukohtade ning suitsetamiseks määratud kohtade paiknemine.
- 2.5. Plaani tuleb enne ehitustööde algust tutvustada ehitustöödega seotud isikutele ning tagada selle kättesaadavus neile ehitustööde tegemise ajal. Kui ehitustööde edenemisel muutub plaanis märgitud teave, tuleb koostada uus plaan muutunud teabega, tutvustada see ehitustöödega seotud isikutele ja tagada selle kättesaadavus neile ehitustööde tegemise ajal.
- 2.6. Ehitustööd tuleb dokumenteerida.
- 2.7. Politseile, kiirabile, päästemeeskonnale ja päästetehnikale peab olema tagatud juurdepääs ehitusplatsile ja seal takistusteta tegutsemise võimalus.
- 2.8. Tule, suitsu ja tolmu levimise takistamiseks tuleb ruumid, kus ei tehta ehitustöid, eraldada ruumidest, kus töid tehakse konstruktsiooniliste elementidega (nt vahesein).

3. Tuleohutuse nõuded

- 3.1. **Üldised nõuded**
- 3.1.1. Ehitustööde teostamisel tuleb järgida tuleohutusnõudeid.
- 3.1.2. Tule ja suitsu levimine ehitises, samuti tule levik naaberehitistele peab olema takistatud.
- 3.1.3. Ehitusplats, olemasolev ja ehitatav ehitis tuleb alati hoida puhtad. Süttiv ehitusprahnt on tarvis regulaarselt ja hiljemalt iga tööpäeva lõpus töötamiskohtadelt ja ehitusplatsilt eemaldada selleks määratud kohta.
- 3.1.4. Kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik määrab tuleohutuse nõuete täitmiseks vastutava isiku. Tuleohutuse nõuete täitmise tagamise kohustus ja vastutus nende täitmise eest peab olema märgitud vastutava isiku töö(võtu)lepingus kirjalikult.
- 3.2. **Esmased tulekustutusvahendid**
- 3.2.1. Kindlustuskoht peab olema varustatud esmaste

- 3.2.2. tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Esmased tulekustutusvahendid peavad olema igal ajal töökorras. Esmaste tulekustutusvahendite asukohad peavad olema selgelt märgistatud ja hõlpsalt ligipääsetavad.
- 3.3. **Põlevvedelikud ja kergesti süttivad ained**
- 3.3.1. Põlevvedelikke (lakid, liimid, värvid, lahustid jms) ja kergesti süttivaid aineid tuleb hoida töötamise kohas minimaalses koguses, mis on vajalik tööülesande täitmiseks ega ületa tööpäeva tarvidust.
- 3.3.2. Plahvatusohu vältimiseks tuleb põlevvedelikke ja kergesti süttivaid aineid hoida ventilatsiooniga varustatud ruumides ning tagada ruumide regulaarne tuulutamine.
- 3.3.3. Põlevvedelikke ja kergesti süttivaid aineid tuleb hoida hermeetiliselt suletavas taaras, mille alla on lekkekahju vältimiseks pandud metallvann. Taara purunemise korral peab olema välistatud põlevvedeliku väljavalgumine ruumist, kus seda hoitakse.
- 3.3.4. Põlevvedelike tühja taara hoiukoht peab paiknema väljaspool ehitatavat ehitist.
- 3.3.5. Pärast tööpäeva lõppu tuleb põlevvedelikke ja kergesti süttivaid aineid hoida sektsioneeritud ruumis eemal põlevmaterjalist.
- 3.4. **Ehitusmaterjalide ladustamine**
- 3.4.1. Ehitusmaterjalide ladustamise kohti valides tuleb arvestada materjalide tuleohtlikkust ja tulekahju levimise võimalikkust.
- 3.4.2. Süttivad ehitusmaterjalid tuleb paigutada teistest materjalidest eraldi. Tuleohtlike ja süttivate ehitusmaterjalide ladustamine ehitise seinte lähedusse ja ehitistevahelistesse tuleohutuskujadesse on keelatud.
- 3.4.3. Ehitusmaterjal, mida ladustatakse väljas, tuleb katta ilmastikukindla materjaliga ja tagada selle tuulutus. Väljas ladustatavat ehitusmaterjali tuleb kaitsta ka maapinnast tuleneva niiskuse eest.
- 3.5. **Tuletööd**
- 3.5.1. Tuletööde tegemine on lubatud, kui on täidetud vastavad seaduse nõuded.
- 3.5.2. Tuletööde koha ümbrus peab olema puhastatud põlevmaterjalist ja prahist. Tuletööde koha ümbruses olevad konstruktsioonid või tarandid tuleb katta mittepõleva materjaliga, valada üle veega või võtta tarvitusele muu abinõu konstruktsiooni või tarindi kaitsmiseks.
- 3.5.3. Tuletöö kohas tuleb vältida sädemete või muude kuumade detailiosade sattumist lähedal olevasse ruumi, allpool asuval korruale või muusse kohta, kus võib tekkida tulekahju oht.
- 3.5.4. Tuletööde koht tuleb varustada esmaste kustutusvahenditega. Tulekustutusvahendeid tuleb hoida tuletöö kohas vähemalt kuni tuletöö koha pideva kontrolli lõpuni.
- 3.5.5. Tuletööde tegemisel peab olema tagatud teise isiku julgestus, kes oleks võimeline ohu tekkimisel selle minimeerima.
- 3.5.6. Pärast tuletööde lõpetamist peab veenduma, et tuletööde kohas ja seda ümbritseval alal on tagatud ohutus.

4. Ehitusplatsi ajutine elektrijuhtmestik, valgustid ja seadmed

- 4.1. Maapinnale ja põrandale paigaldatud elektrijuhtmed peavad olema kaitstud mehhaaniliste vigastuste ja kokkupuute eest juhuslike vedelikega.
- 4.2. Pealüüli asukoht peab olema märgistatud. Elektrikilbid peavad olema paigutatud kahjustumise eest kaitstud kohtadesse.
- 4.3. Ohuliini olemasolul tuleb jälgida, et see oleks piisava kõrgusega ning ei kattuks kraana töösooniga.
- 4.4. Valgustusseadmete ja kaablite paigaldamisel tuleb arvestada kaitsetsoonide ja niiskusunõuetega ning teostada nende seadmete ja kaablite osas regulaarset kontrolli ja hooldust.
- 4.5. Kaitsekatteta valgustusseadmeid, mille välispinna temperatuur on üle 80°C, ei tohi tuleohtlikes ruumides kasutada.
- 4.6. Ehitusplatsi kõigi objektide elektrivõrkude pingestatud juhtmeid peab olema võimalik töövälisel ajal välja lülitada.
- 4.7. Keelatud on järgnev elektriseadmetega seotud tegevus:
 - vigastatud isolatsiooniga elektrijuhtmestiku ja isevalmistatud kaitsmete kasutamine;
 - ruumide kütmiseks ja kuivatamiseks omavalmistatud või rikega elektrisoojendusseadmete kasutamine;
 - elektrivõrku lülitatud ajutiste kütteseadmete järelevalveta jätmine.

- 4.8. Tulekahju või avarii korral peab olema võimalik vool elektrivõrgust kiiresti välja lülitada, selleks peavad lülitusseadmed asuma hõlpsasti ligipääsetavas kohas.
- 4.9. Kindlustuskohas pikendusjuhtmete kasutamisel peab järgima tootja juhiseid, kus vastavat juhet kasutada võib (sise- või ka väliskeskkonnas), samuti millise maksimaalse elektrivooluga võib juhet kasutada pooli peal.

5. Masinad ja seadmed

- 5.1. Ehitustöödel kasutatavad masinad ja seadmed peavad olema heas tehnilises korras, mis võimaldaks nende ohutu ja eesmärgipärase kasutamise ehitusplatsil.
- 5.2. Masinaid ja seadmeid tuleb kasutada ohutult, järgides nende kasutusjuhendit, tootja nõudeid ja nende suhtes kehtivaid seaduse regulatsioone. Igal juhul ei tohi masinaid ega seadmeid käitada üle 24h järjest ilma vahetu järelevalveta. Puudusega masina ja/või seadme kasutamine on keelatud. Võimalusel ja olenevalt puuduse iseloomust tuleb kõrvaldada see viivitamatult (nt õileike, liigne vibratsioon, sädelemine, juhtmete vigastatud isolatsioon).
- 5.3. Masinad ja seadmed peavad olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega. Tulekustutusvahendite osas kehtivad juhendi punktides 3.2. toodud nõuded.
- 5.4. Masinat ja seadet tohib kasutada ainult isik, kellel on vastav luba, kutsetunnistus ja kvalifikatsioon.
- 5.5. Masina ja/või seadme kasutamist ei tohi alustada ja tuleb viivitamatult lõpetada, kui on alust arvata, et (edasine) kasutamine ei ole ohutu.

6. Kaevamis- ja pinnase teisaldamistööd

- 6.1. Kaevamis- ja pinnase teisaldamistööde tegemisel peab arvestama pinnase varisemis- ja liikumishuga ning põhja- ja pinnasevee taseme muutusega.
- 6.2. Põhja- ja pinnasevee kaitseabinõudega tuleb tagada, et ehituskaeviku varisemine või veega täitumine oleks välditud, samuti liigvesi ära juhitud. Reaalse ohu korral peavad vahendid olukorra normaliseerimiseks paiknema ehitusplatsil.
- 6.3. Enne kaevamis- ja pinnase teisaldamistööde alustamist tuleb selgitada ehitusplatsi läbivate maa-aluste kaablite, torustike ja muude kommunikatsioonide paiknemine ja tagada nende kommunikatsioonide kaitse (mitte ladustada kommunikatsioonide piirkonda ehitusmaterjali või soojakuid, mitte kasutada masinaid ja sõidukeid kommunikatsioonide piirkonnas).
- 6.4. Kaablite ja tehniliste kommunikatsioonide omanikelt tuleb hankida vajalikud asendiplaanid ja tööde alustamisel vastavad kooskõlastused ning kaeveload.
- 6.5. Kaevamis- ja pinnase teisaldamistööd ei tohi alustada enne eespool nimetatud tegevuste läbiviimist ja tuleb viivitamatult lõpetada, kui on alust arvata, et nende töödega alustamine või jätkamine ei ole ohutu.

7. Tehnilised kommunikatsioonid (veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemid ning soojavarustusvõrgud)

- 7.1. Ehitusplatsil ja ehitises olevate tehniliste kommunikatsioonide asukohad tuleb välja selgitada, et vältida nende kahjustumine või ummistumine ning tagada nende kaitse külmumise vastu.
- 7.2. Tehniliste kommunikatsioonide rajamine maapinda peab toimuma seadusega ette nähtud korras, sh peavad olema järgitud iga kommuniaktsiooni rajamiseks kehtestatud spetsiifilised ohutusnõuded.
- 7.3. Kommunikatsioonide rajamiseks vajaliku kraavi kaevamisel tuleb kraavi seinad toetada. Kommunikatsioonide rajamise järgselt tuleb kaitsta need vee, muda, pinnase jms sellise sissetungi eest.

- 7.4. Kommunikatsioonide täitmisel ja katsetamisel tuleb valmis olla võimalikeks purunemisteks ja leketeks. Niiskust ja märgumist kartvaid tarindeid, selle osi või siseviimistlust ja seadmeid tuleb eelnevalt kaitsta. Katsetamise lõpetamisel tuleb kraavi viivitamatult täita pinnasega ja pinnas tihendada.

8. Rammimis-, lõhkamis-, puurimis- ja lammutustööd

- 8.1. Tugevat vibratsiooni või pinnase tõukeid tekitavate tööoperatsioonide tegemisel tuleb valida sellised töövõtted, et ei tekitataks kahju ehitusplatsil ega selle lähiümbruses paiknevatele ehitistele.
- 8.2. Lammutustööde eel tuleb selgitada vee- ja gaasitorustike ning elektrijuhtmetike paigutus ning tagada nende tühjendamine, sulgemine ja väljalülitamine.

9. Torutööd

- 9.1. Torud tuleb vahetult peale paigaldamist järk-järgulise täitmisega fikseerida nii, et kraavi veega täitumisel torude asend ei muutuks.
- 9.2. Torud tuleb viivitamatult peale paigaldamist kaitsta vee, muda jms sissetungi vastu (kaanetada lahtised otsad).
- 9.3. Viivitamata pärast torude rõhukatsetuse lõpetamist tuleb vastavad kraavilõigud täita tagasitäitega.

10. Kuivatus- ja õhusoojendusseadmed

- 10.1. Ehitatava ehitise ruume võib kuivatada üksnes tööstuslike kuivatus- või õhusoojendusseadmetega (nt gaasiinfrapuna kiirgur, gaasi- ja vedelkütuse-, elektrilised jms seadmed). Seadmeid võivad monteerida ja kasutada ainult vastavat kutsetunnistust ja kvalifikatsiooni omavad isikud.
- 10.2. Kuivatus- ja õhusoojendusseadmed peavad olema heas tehnilises korras, mis võimaldaks nende ohutu ja eesmärgipärase kasutamise.
- 10.3. Kuivatus- ja õhusoojendusseadmeid tuleb kasutada ohutult, järgides nende kasutusjuhendit, tootja nõudeid ja nende suhtes kehtivaid seaduse regulatsioone. Puudusega seadmete kasutamine on keelatud.
- 10.4. Kaitsekatteta kuivatus- ja õhusoojendusseadmeid, mille välispinnatemperatuur on üle 100° C, ei tohi kasutada ruumides, kus kasutatakse või hoitakse põlevmaterjali ning -vedelikke, leidub süttivaid ehitusjätmeid ja tolmu.
- 10.5. Ajutiste kuivatus- ja õhusoojendusseadmete ümbrus peab olema põlevmaterjalist ja prahist puhastatud selliselt, et nende seadmete kasutamine oleks ohutu.
- 10.6. Varu- ja tühjad gaasiballoonid tuleb kuivatus- ja õhusoojendusseadmete töötamiskohast eemaldada. Balloonide hoiukoht peab paiknema väljaspool ehitist.
- 10.7. Kuivatus- ja õhusoojendusseadmete kasutamisel tuleb jälgida seadmete nõutud ohutusvahemaid.
- 10.8. Loomuliku tuulutuse puudumise korral on kiirgurite ülespanek ehitatavasse ehitisse keelatud.
- 10.9. Õhusoojendusseadmeid on keelatud jätta järelevalveta.

11. Ehitustööd looduslikust üleujutusest ohustatud piirkonnas

- 11.1. Looduslikust üleujutusest ohustatud piirkonnas ehitustööde tegemine on lubatud üksnes juhul, kui eelnevalt on kindlaks tehtud, et:
- 11.1.1. ehitise projekteerimisel on arvestatud loodusliku üleujutuse võimalikkusega ja piirkonna veekogu kriitilise veetasemega;
- 11.1.2. ehitatava ehitise tehnosüsteemid on projekteeritud selliselt, et suudavad vastu võtta loodusnähtustest (vihm, lumi ja lumesulavesi, rahe ja rahesulavesi, veekogu üleujutus, põhjavesi) põhjustatud loomulikkude veehulka.
- 11.2. Ehitamisel tuleb ehitustarind ja -konstruktsioon isoleerida ning muuta veekindlaks.

- 11.3. Üleujutuse ohust teada saamisel tuleb masin ja/või ehitusplatsi sisseseade viia ohustatud piirkonnast ära või paigutada kohta, mida ei ohusta looduslik üleujutus või mis asub ohustatud piirkonna veekogu kriitilisest veetasemest kõrgemal.
- 11.4. Üleujutuse korral tuleb eemaldada vee äravoolu teel olevad takistused (nt puud, pinnas vms) ja kasutada vee ärajuhtimiseks lisaseadmeid või reservsüsteeme (pumbad vms).

12. Valve ehitusplatsil

- 12.1. **Valve tüübid**
- 12.1.1. Isikuvastaste ja varavastaste süütegude ärahoidmiseks peab ehitusplats olema valvatud.
- 12.1.2. Valve võib seisneda ehitusplatsi mehitatud valves või tehnilises valves, või mõlemas. Valve tüübi valib kindlustusvõtja, lähtudes ehitusplatsi ja ehitustööde iseloomust jm asjaoludest. Valve peab olema küllaldane selleks, et isikuvastaste ja varavastaste süütegude toimumise risk oleks viidud miinimumini.
- 12.1.3. Mehitatud valve puhul teostab ehitusplatsi valvet füüsiline isik (valvur), kellega kindlustusvõtjal peab olema sõlmitud kirjalik leping valveteenuse osutamiseks, milles on toodud valvuri töökohustuste kirjeldus ja vastutus nende täitmise eest.
- 12.1.4. Tehnilise valve puhul on ehitusplatsi, sellel töötavate isikute ja sellel asuvate asjade puutumatus tagatud tehniliste seadmetega, milleks võivad olla nt automaatne valvesignalisatsioon (AVS), videovalve, perimeeter-signalisatsioonisüsteem või läbipääsusüsteem.
- 12.2. **Valve korraldus**
- 12.2.1. Valve ehitusplatsil peab olema korraldatud selliselt, et süütegudest tingitud kahju tekkimine ehitustöödega seotud isikutele, ehitustöödel kasutatavatele asjadele, sh masinatele ja seadmetele, ehitatavale või olemasolevale ehitisele ja ehitusplatsile endale oleks viidud miinimumini.
- 12.2.2. Kõrvaliste isikute liikumise tõkestamiseks tuleb ehitusplatsi piirid tähistada ja võimaluse korral piirata taraga, turvavõrguga või muul viisil, mis tagab turvalisuse.
- 12.2.3. AVS ja videovalve peavad olema töökorras ja töövälisel ajal sisselülitatud ning ühendatud turvaettevõttega tagamaks turvaettevõtte viivitamatut teavitamist sanktsioneerimata juurdepääsust ehitusplatsile.
- 12.2.4. AVS peab olema paigaldatud ehitusplatsi soojakusse, samuti ehitusmaterjali, masina või ehitusplatsi sisseseade hoiukohta ning ehitusplatsi tara piiretele (nende olemasolul).
- 12.2.5. Läbipääsusüsteem peab võimaldama jälgida ja hallata infot läbipääsu kasutamise kohta, et oleks tuvastatav, kes, millal ja millises uksest või pääslast sisenes või lahkus.

- 12.2.6. Valvurile kindlustatud eseme valvamiseks üleandmine peab toimuma akti alusel.
- 12.2.7. Valvurile peab olema tagatud võimalus turvaettevõtte, politsei, kiirabi ja päästemeeskonna viivitamatuks teavitamiseks ehitusplatsile sanktsioneerimata juurdepääsust, tulekahjust ja nende asjaoludega kaasnevast ohust, ning valvuril peab olema ka vastav kohustus seda teha.
- 12.2.8. Valvuri reageerimine ohule peab olema proportsionaalne ja kooskõlas tema lepinguliste kohustustega.
- 12.2.9. Ehitusplatsil paiknevad ajutised olme- ja kontoriruumid, ehitusmaterjalide ja tööriistade hoiukohad peavad olema kaitstud sissemurdmise vastu.
- 12.2.10. Vargusalte ehitusmaterjale ja tööriistu tuleb tööpäevajärgselt hoida lukustatud ruumides. Ruumid, kus hoitakse põlevvedelikke, kergesti süttivaid aineid ja lõhkeaineid, tuleb kaitsta vastavalt Gjensidige erijuhistele.

13. Ehitusplatsi ülevaatus tööpäeva lõpus

- 13.1. Pärast iga tööpäeva lõppu tuleb ehitusplats üle vaadata veendumaks, et:
 - 13.1.1. on tagatud tuleohutus, sh ehitusplats on prahist ja jäätmetest puhastatud, ning tuleohtlikud jäätmed, põlevvedelikud ja kergesti süttivad ained on toimetatud selleks ettenähtud kohta;
 - 13.1.2. on välja lülitatud kõik masinad ja elektriseadmed, mida ei kasutata ehitustööde välisel ajal;
 - 13.1.3. on tagatud ehitusplatsi valve ka töövälisel ajal.

ADB Gjensidige Eesti filiaal
 Registrikood 11193232
 Sõpruse pst 145
 13417 Tallinn

Kindlustustelefon 611 6112
 info@gjensidige.ee
 gjensidige.ee

